

**Promo-LEX: Fără o monitorizare continuă și
comprehensivă a drepturilor omului în regiunea
transnistreană situația va continua să se înrăutățească**

În această ediție

Promo-LEX: Fără o monitorizare continuă și comprehensivă a drepturilor omului în regiunea transnistreană situația va continua să se înrăutățească **1**

Alexandru Zubco: Persoanele deținute în regiunea transnistreană pot fi considerate victime ale torturii **2**

La 25 februarie 2016, în cadrul unui eveniment public a fost lansat Raportul „Respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană a R. Moldova. Retrospectiva 2015”. Pe lângă prezentarea situației drepturilor omului pentru anul 2015, documentul încearcă să scoată în evidență cele mai grave fenomene de încălcare ale drepturilor omului din regiunea transnistreană.

Ion Manole, directorul executiv Promo-LEX a subliniat: “Deși din aprilie 2015 nu avem acces în regiunea transnistreană, Asociația Promo-LEX a continuat monitorizarea situației de la distanță. Probleme pe care le-am sesizat pe parcursul celor 12 ani de activitate în regiune, în mare parte rămân aceleași, iar apărătorilor drepturilor omului este să le scoată în evidență și să venă cu propuneri pentru soluționarea acestora. Procesul de garantare și apărarea a drepturilor omului în regiunea transnistreană necesită o mai mare implicare și deschidere din partea autorităților constituționale și a actorilor internaționali”.

Promo-LEX continuă să atragă atenția asupra problemei neincriminării torturii în regiunea transnistreană și lipsa unor mecanisme de investigare a actelor de tortură. Deși aparent au fost făcute unele inițiative în vederea asigurării examinării unor astfel de plângeri de către administrația locală, rolul instituțiilor responsabile în prevenirea abuzurilor este limitat. Din lipsa componentei de infracțiune, organele locale de anchetă nu inițiază proceduri, iar, mecanismul de contestare a alegațiilor de tortură rămâne ineficient. Victimele, aflate în custodia miliției sunt obligate să demonstreze faptele deplânse.

Situația în locurile de detenție rămâne neschimbată, iar gravele probleme cu care se confruntă sunt numărului mic al medicilor calificați în închisori, dar și asupra cantității reduse a medicamentelor.

Pe parcursul anului 2015 au fost monitorizate mai multe cazuri de încălcarea a dreptului la libertatea și siguranța persoanei, este vorba despre răpirea, de către miliție, a persoanelor de pe teritoriul con-

www.promolex.md

Numere anterioare:

Buletin 108 [acesați aici](#)
Buletin 107 [acesați aici](#)

trolat de autoritățile constituționale sub pretextul săvârșirii unor infracțiuni. În atenția Asociației Promo-LEX au ajuns 4 astfel de cazuri.

O situația alarmată a fost constatată în ceea ce privește încălcarea drepturilor civile. “Decretul privind combaterea activităților extremiste începe să producă efecte negative asupra libertății de exprimare, am reflectat mai multe cazuri de presiuni asupra persoanelor cu opinii diferite față de cea a administrație. Prerogativele decretului de a combate orice inițiative, care, în opinia acestora, subminează securitatea regiunii și-au pus amprenta și pe activitatea organizațiilor neguvernamentale și a activiștilor pentru drepturile omului, fiind intensificat controlul asupra activității acestora”, a subliniat Alexandru Zubco, jurist Promo-LEX și autorul raportului.

Prezent la eveniment, Avocatul Poporului, Mihail Cotorobai, a menționat că problema drepturilor omului în regiunea transnistreană este pe agenda instituției pe care o reprezintă, în fiecare zi. “Salutăm publicarea raportului Promo-LEX și considerăm că astfel de documente reprezintă o alternativă foarte bună pentru informare despre situația drepturilor omului în regiunea transnistreană. Constatările și recomandările vor fi studiate amănunțit de către Oficiul Avocatului Poporului și urmează a fi incluse în Raportul care va fi prezentat Parlamentului”, a mai menționat Mihail Cotorobai.

Varianta electronică a Raportului [aici](#).

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului: “Consolidarea respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”, implementat de Asociația Promo-LEX, cu suportul financiar al National Endowment for Democracy (NED).

Alexandru Zubco: Persoanele deținute în regiunea transnistreană pot fi considerate victime ale torturii

În patru ani, liderul separatist de la Tiraspol Evgheni Șevciuk a grațiat 580 persoane deținute în închisorile din regiunea transnistreană. Potrivit presei din stânga Nistrului, recent, noul șef al departamentului de executare a pedepsei, ex-ofițer al KGB, Nicolai Zemțov i-a raportat lui Șevciuk că în pofida unor restanțe financiare, echivalente a circa 50 mil. de lei, deținuții vor fi asigurați cu hrană, echipament și medicamente pe deplin în 2016. Moldova.ORG a solicitat opinia lui Alexandru Zubco, jurist la Promo-LEX despre situația reală din locurile de detenție din regiunea transnistreană.

Dle Zubco, cunoaștem că Asociația Promo-LEX acordă asistență juridică persoanelor aflate în locurile de detenție din regiunea transnistreană. Ce invocă, de fapt beneficiarii voștri?

În plângerile lor, beneficiarii Promo-LEX susțin că sunt deținuți în condiții inumane (spații mici, încăperi reci din beton, lipsa ventilației și aerisirii, a vecurilor, insuficiența luminii, supraaglomerare, alimentație proastă, apă cu rugină, umezeală și mucegai, lipsa medicamentelor, îngrijiri medicale neadecvate, decese dubioase, etc) fapte, pe care, aceștia le consideră rele tratamente, pasibile cu afecțiuni contra vieții, integrității și sănătății lor.

Câte instituții de detenție sunt în regiune și care este numărul deținuților, având în vedere că liderul de la Tiraspol, susține că a grațiat 580 persoane?

În regiune sunt trei închisori (una la Hlinaia și alte două în Tiraspol), o colonie pentru minori în r-l Camenca și una pentru femei la Tiraspol. În fiecare oraș din regiune sunt unul

sau două izolatoare de detenție preventivă aflate sub custodia miliției. Numărul persoanelor deținute în închisori variază între 2000-2500 persoane per an. În izoloarele miliției, fluxul de persoane deținute este mult mai mare. În medie, putem menționa cifre între 500-700 persoane în an.

Cunoaștem că locurile de detenție au fost vizitate de experți internaționali, ce concluzii au avut aceștia?

În 2008 și 2011, doi experți special desemnați ai ONU, Manfred Nowak și Thomas Hamarberg au efectuat câteva vizite de documentare în locurile de detenție din regiune. Ei au catalogat condițiile de detenție ca nesatisfăcătoare și care nu corespund cerințelor minime internaționale de detenție a persoanelor.

Cum calificați detenția persoanelor în regiune?

Instituțiile de detenție din regiunea transnistreană nu fac parte din sistemul penitenciar al Republicii Moldova. Autoritățile constituționale nu au acces liber în aceste instituții. Uneori, reprezentanții unor structuri internaționale au acces limitat. În așa mod, aceste instituții pot fi considerate particulare sau private, deoarece sunt ilegale și conduse de persoane care și-au asumat atribuțiile respective. Iar, detenția persoanelor în astfel de instituții este ilegală și arbitrară. Mai mult, ținerea îndelungată în condiții nefaste poate fi egalată cu tratamentul inuman.

Există oare la nivel local posibilitate de a depune plângeri pe tortură sau careva mecanisme de apărare, inclusiv plângeri în adresa Federației Ruse, recunoscută responsabilă de asigurarea drepturilor omului în regiune? Ce pot face sau ar trebui să facă victimele?

În regiune, nu există vreo posibilitate reală și eficientă de a reclama actele de tortură și/sau rele tratamente. În primul rând, pentru că tortura nu este criminalizată. Respectiv, victimele sunt lipsite de orice recurs efectiv în acest sens. Locuri privative sunt monitorizate de Împuternicitul pentru drepturile omului și procurorii locali, care au posibilitatea să ridice plângeri. Unii intervievați au comunicat că nu au încredere în aceste instituții și că după sesizarea acestora, situația lor se înrăutățește. Totuși, acestea sunt mecanismele locale, care, în opinia mea, urmează a fi sesizate pentru a constata alegațiile de rele tratamente. Există și un sistem judecătoresc, care, la fel, ar trebui abordat pentru a mișca lucrurile. Practica arată că victimele nu întotdeauna apelează la garanțiile juridice din motive subiective și obiective, pentru a evita cercul vicios al anchetei penale. Aș recomanda victimelor să mediatizeze situațiile de tortură, să depună obligatoriu plângeri la organele constituționale și anume Procuratura Generală a R. Moldova, Inspectoratul General al Poliției, Avocatul Poporului, insistând asupra atragerii torționarilor la răspundere penală, cât și la reabilitare.

Sursa: Moldova.org

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

Coordonator ediție:

Carolina Bondarciuc

E-mail: pr@promolex.md

Web: www.promolex.md

Tel/Fax: +373 (22) 45-00-24

GSM: 069637849

Asociația Promo-LEX este o organizație non-guvernamentală, apolitică și non-profit, care are drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, prin promovarea și protejarea drepturilor omului, monitorizarea proceselor democratice și consolidarea societății civile.

Asociația Promo-LEX oferă asistență juridică gratuită pentru locuitorii din regiunea Transnistreană pe probleme ce țin de încălcarea drepturilor omului.

Pentru consultații vă rugăm să contactați:

Tel: (022) 45-00-24

Punctele de vedere exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu pot fi interpretate sub nici o formă ca reflectând opinia Fondului Național pentru Democrație (NED).